

således, at der alene gives adgang til at pålægge en ejendom rådighedsindskrænkninger, hvorimod egentlige ejendomserhvervelser ikke kan ske, idet det ikke på forhånd kan fastslås som aldeles nødvendigt at foretage sådanne for at nå det tilsigtede formål, og tilvejebringelse af en hjemmel til at foretage egentlige ejendomserhvervelser fandtes derfor at burde udskydes, indtil der viser sig at være et klart behov herfor.

Den således ændrede affattelse af ekspropriationsbestemmelserne foranledigede udvalgets flertal til i ændringsforslagets formulering af § 4, stk. 2, at præcisere, at der dog kan forekomme tilfælde, hvor en afståelse af en ejendom til eje alligevel er den naturlige løsning, nemlig hvor indholdet af en pålagt rådighedsindskrænkning er så byrdefuldt for ejeren, at en fornuftig og sædvanlig udnyttelse af ejendommen hindres, og det blev derfor foreslået lovfæstet, at en ejer under nærmere angivne omstændigheder skal kunne fordre, at staten overtager ejendommen til eje. Hermed tilsigter man ikke at gå ud over, hvad bestående ekspropriationspraksis allerede antages at føre til, jfr. herved også princippet i § 26, stk. 1, 2. pkt., og i § 37, stk. 1, i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje og § 57, stk. 1, i byggelov nr. 246 af 10. juni 1960 for købstæderne og landet.

Som modstykke til den således foreslåede lovfæstelse af ejerens adgang til under de nævnte særlige omstændigheder at forlange ekspropriationen udvidet optoges som § 4, stk. 3, en regel om, at også eksproprianten, når erstatningen bliver så stor, at den kommer til at stå i åbenbart misforhold til ejendommens værdi, bør kunne kræve en egentlig ejendomsafståelse, men ej heller denne regel tilsigter at give hjemmel for andet, end hvad der i bestående praksis må anses anerkendt.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) var enig med flertallet i, at lovforslagets § 4, stk. 1, kan udgå, og at en ejer i visse tilfælde skal have ret til at kræve ekspropriation af hele sin ejendom i stedet for rådighedsindskrænkning eller ekspropriation af en del af ejendommen. Mindretallet fandt det imidlertid utilstrækkeligt, at areal- eller bygningserhvervelser kun skal kunne ske i den i ændringsforslagets formulering af § 4, stk. 3, beskrevne ganske specielle situation, og ønskede derfor princippet i lovforslagets